

การศึกษาสภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน
การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ ตามแนวปรัชญาการศึกษาอัตถิภาวนิยม
ในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร

นางสาวพรทิพย์ ทิพนา

ศูนย์วิทยทรัพยากร

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

ISBN 974-584-882-4

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I16754931

A STUDY OF CONDITIONS AND OPINIONS CONCERNING INSTRUCTION
IN VOCATIONAL NON-FORMAL EDUCATION ACCORDING TO EXISTENTIALISM
PHILOSOPHY GUIDELINES IN INSTITUTIONS UNDER THE DEPARTMENT
OF NON-FORMAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION,
BANGKOK METROPOLIS

MISS PORNTIP TIPPANA

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education
Department of Non-Formal Education
Chulalongkorn University

1995

ISBN 974-584-882-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาสภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษาหลักที่
อรรถิภาวนิยม ในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน
ในเขตกรุงเทพมหานคร

โดย

นางสาวพรทิพย์ ทิพนา

ภาควิชา

การศึกษานอกโรงเรียน

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยเป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สันติ ฤงสูรธรรม)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อรพินท์ วิบูลย์พันธ์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(ดร.วีระชัย มีช่อธรรม)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

พรทิพย์ ทิพนา : การศึกษาสภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ ตามแนวปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยมในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน ในเขตกรุงเทพมหานคร (A STUDY OF CONDITIONS AND OPINIONS CONCERNING INSTRUCTION IN VOCATIONAL NON-FORMAL EDUCATION ACCORDING TO EXISTENTIALISM PHILOSOPHY GUIDELINES IN INSTITUTIONS UNDER THE DEPARTMENT OF NON-FORMAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS) อ.ที่ปรึกษา: รศ.ดร.สุรกุล เจนอบรม. 154 หน้า. ISBN 974-584-882-4

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอน การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ ตามแนวปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยมและเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษาในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และแบบสังเกต กลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำนวน 405 คน

ผลการวิจัยพบว่า สภาพการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ ในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน มีความสอดคล้องกับแนวปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยม ในระดับน้อย ส่วนครูและนักศึกษามีความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ ตามแนวปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยม ในระดับมากทั้ง 6 ด้าน คือ 1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษา 2. หลักสูตร 3. บทบาทครู 4. บทบาทผู้เรียน 5. กระบวนการเรียนการสอน 6. การประเมินผล เมื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างครูและนักศึกษพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เพียงด้านเดียว คือ ด้านบทบาทผู้เรียน ส่วนอีก 5 ด้าน แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

ภาควิชา การศึกษานอกโรงเรียน.....
สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....
ปีการศึกษา 2537.....

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

#C343865 : MAJOR NON-FORMAL EDUCATION

KEY WORD: INSTRUCTION CONDITION/OPINION/PHILOSOPHY/EXISTENTIALISM/NON-FORMAL EDUCATION

PORNTIP TIPPANA : A STUDY OF CONDITIONS AND OPINIONS CONCERNING INSTRUCTION IN VOCATIONAL NON-FORMAL EDUCATION ACCORDING TO EXISTENTIALISM PHILOSOPHY GUIDELINES IN INSTITUTIONS UNDER THE DEPARTMENT OF NON-FORMAL EDUCATION, MINISTRY OF EDUCATION, BANGKOK METROPOLIS THESIS ADVISOR : ASSOC PROF.Dr.SURAKUL JANOBROM. Ed.D. 154 pp. ISBN 974-584-882-4

The purposes of this research were to study of conditions and opinions concerning instruction in vocational non-formal education according to existentialism philosophy and to compare their opinions between the teachers and adult vocational students in insitutions under the department of non-formal education through questionnaires, interviews and observation.

The results of the study instruction conditions in insitution, it founded the existentialism philosophy their were relatively few and study revealed that both the teachers and adult vocational students were strongly agree with the instruction conditions in non-formal education according to existentialism philosophy in 6 aspects 1. educational purpose 2. curriculum 3. the roles of teacher 4. the role of student 5. teaching-learning process and 6. evaluation of learning.

In comparing their opinions of these 6 aspects, the rasult showed that there was a statistically significant difference at .05 level on the aspect of the roles of student.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา.....การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....

สาขาวิชา.....การศึกษานอกระบบโรงเรียน.....

ปีการศึกษา.....2537.....

ลายมือชื่อนิติ.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....Surakul Janobrom.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ จาก รองศาสตราจารย์ ดร.สุรกุล เจนอบรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำตรวจสอบและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนแล้วเสร็จมาด้วยดีโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ณ โอกาสนี้

สำหรับแบบสอบถามผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลืออย่างดียิ่งจากผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่าน คือ ศาสตราจารย์ ดร.รัตนา พุ่มไพศาล ศาสตราจารย์ กิรติ บุญเจือ และ ดร.กล้า สมตระกูล ที่กรุณาให้คำแนะนำ ตรวจสอบ แก้ไข และเสนอแนะให้เป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วยความเคารพยิ่ง

ส่วนที่เป็นข้อมูล ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน กรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่สาธิตอาชีพ ครูอาจารย์ผู้สอน รวมทั้งนักศึกษาผู้ใหญ่สาธิตอาชีพ ทั้ง 6 แห่ง ที่ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเป็นอย่างดีและเนื่องจากทงการวิจัยครั้งนี้บางส่วนได้รับมาจากทงอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณมา ณ ที่นี้ด้วย

ท้ายนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอกราบขอบพระคุณบิดา-มารดา ผู้สร้างและผู้ให้กำลังใจเสมอมา โดยเฉพาะ คุณเพ็ญศรี เขียวมีส่วน คุณน้ำ ผู้ให้ความช่วยเหลือในทุก ๆ ด้าน ตลอดจน พี่ ๆ น้อง ๆ เพื่อนสนิทอีกหลายท่าน ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณและขอขอบคุณทุกท่านไว้ ณ ที่นี้

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
พรทิพย์ ทิพนา

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ณ

บทที่

1. บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	8
ขอบเขตของการวิจัย.....	8
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	9
ข้อจำกัดในการวิจัย.....	9
ปัญหาที่ต้องการทราบจากการวิจัย.....	10
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	11
2. วรรณคดีที่เกี่ยวข้อง.....	12
การศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ.....	12
1. แนวคิดและจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษา นอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ.....	12
2. สภาพการดำเนินงานการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ.....	15
3. การจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพในสถานศึกษา สังกัดกรมการศึกษานอกโรงเรียน.....	20

สารบัญ(ต่อ)

	หน้า
ปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยม.....	24
ปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยมกับการศึกษานอกระบบโรงเรียน.....	32
ปรัชญาการศึกษาลัทธิอัตถิภาวนิยมกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพ..	33
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	35
3. วิธีดำเนินการวิจัย.....	38
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	38
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	41
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	45
การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	46
4. การวิเคราะห์ข้อมูล.....	48
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	89
สรุปผลการวิจัย.....	91
อภิปรายผลการวิจัย.....	102
ข้อเสนอแนะ.....	107
รายการอ้างอิง.....	109
ภาคผนวก.....	116
ประวัติผู้เขียน.....	154

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนสถานศึกษาที่เปิดสอนสายอาชีพ จำแนกตามหลักสูตรวิชาชีพ.....	39
2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหาร ครู และนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ.....	40
3 จำนวนและร้อยละของสถานภาพครูผู้สอน จำแนกตามเพศ อายุ ระดับ การศึกษา ประสบการณ์การสอน นักศึกษาผู้ใหญ่ และสาขาวิชาชีพที่สอน.....	49
4 จำนวนและร้อยละของสถานภาพนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และสาขาวิชาชีพที่เรียน.....	51
5 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสาย อาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษาที่อรรถกถาภิธานิยมด้านจุดมุ่งหมายทางการศึกษา ระหว่างครูและนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	54
6 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสาย อาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษาที่อรรถกถาภิธานิยมด้านหลักสูตร ระหว่างครูและ นักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	57
7 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสาย อาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษาที่อรรถกถาภิธานิยม ด้านบทบาทครู ระหว่างครู และนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	60
8 ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสาย อาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษาที่อรรถกถาภิธานิยม ด้านบทบาทผู้เรียน ระหว่าง ครูและนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	63

สารบัญตาราง (ต่อ)

หน้า

ตารางที่

9	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษา ลัทธิอัตถิภาวนิยม ด้านกระบวนการเรียนการสอน ระหว่างครูและนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	65
10	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษา ลัทธิอัตถิภาวนิยมด้านการประเมินผล ระหว่างครูและนักศึกษาผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	69
11	ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และค่าสถิติทดสอบ (t-test) ของความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนการสอนการศึกษานอกระบบโรงเรียนสายอาชีพตามแนวปรัชญาการศึกษา ลัทธิอัตถิภาวนิยม ทั้ง 6 ด้าน ระหว่างครูและนักศึกษผู้ใหญ่สายอาชีพ จำแนกเป็นรายชื่อ.....	72
12	สภาพภาพส่วนตัวของผู้ให้สัมภาษณ์.....	74

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย